

[Mads Larsen.]

har først etableret sig forholdsvis kort Tid forinden Krisen og har netop derfor ikke haft det hele i en saadan Stand, som det var ønskeligt, naar det hele skulde gaa med fuld Kraft og give fornødent Udbytte; derfor kunde de let blive ramt af saadanne Uheld og derved blive sat tilbage med Betalingen af deres Renter. Jeg skal i øvrigt senere komme til at gøre et Par Bemærkninger til, hvad det ærede Medlem Hr. Ulrich herom udtalte.

Hvis man fortsatte, saaledes som det har været nu det sidste Par Aar, med et stadig øget Antal Restanter og for manges Vedkommende med et stadig forøget Antal Restancer, paaføres der Administrationen, ikke blot Husmandskommissionerne, som har Forpligtelse til at føre Tilsyn med Brugene og gøre Indstilling om, hvorvidt det er forsvarligt, at der gives disse Restanter Henstand, men ogsaa Finansministeriet overmaade meget Besvær. Jeg kan derfor udmærket godt forstaa, at den højtærede Minister har fundet sig foranlediget til at fremsætte et Lovforslag, der kunde medføre en Drøftelse af disse Forhold og muligt kunde raade Bod derpaa.

Jeg vil da gerne som min og mit Partis Opfattelse udtale, at det, der bør tilstræbes ved Ordningen af disse Forhold, er at bevare Ejendommen for de paagældende Statshusmænd, for saa vidt disse har holdt Brugene i forsvarlig Drift og i øvrigt vist at have Forstaaelse af, hvorledes et saadant mindre Landbrug skal drives. Om det, her foreslaas, er den rigtige Form for den Støtte, der bør ydes disse Husmænd i Bestræbelserne for at overvinde Følgerne af Landbrugskrisen, eller man bør søge andre Veje, kan overvejes i Udvalget sammen med Lovforslagets Enkeltheder. Jeg vil dog gerne tilføje, at det er ikke nogen forøget Gældsbyrde, men kun en Legalisering af Gæld, der allerede er stiftet, der er Tale om ved denne Henstand, der skal gives de paagældende Statshusmænd. Ud fra disse Betragtninger skal jeg paa det bedste anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich sagde, at dette Forhold viser, at der kun skulde ringe Modgang til for at slaa disse Smaalndbrug ned. Det ærede Medlem kan være fuldkommen overbevist om, at det er ikke „ringe Modgang“, der har slaaet en stor Del af disse Mennesker ned. Tværtimod, disse Mennesker maa have vist en beundringsværdig Energi og Udholdenhed og Sparsommelighed, naar de i saa stort Tal,

som Tilfældet er, er kommet over Vanskelighederne uden at komme i disse Omstændigheder, som en Del af disse er. Thi det ærede Medlem maa være opmærksom paa, at procentvis set er det kun en lille Del af disse Statshusmænd, dette Lovforslag vil komme til at omfatte.

Saa sagde det ærede Medlem, at det er en farlig Vej at gaa, for det vil animere andre, som hidtil har klaret sig, til ogsaa at søge at blive hjulpet. Dem, der ikke trænger til Hjælp, behøver man nu ikke at hjælpe. Men dernæst ved det ærede Medlem jo udmærket godt, at Lovforslaget er affattet saadan, at man gaar ud fra som en given Sag, at de, der nu bliver hjulpet til Rette paa en saadan Maade, at de gennem disse Tillægslaan bliver bragt i Stand til at komme paa fast Bund paa ny, ikke kan forvente, at noget saadant gentages; dette vil ogsaa udtrykkelig blive meddelt de paagældende. Og for de andres Vedkommende skulde det dog ikke være noget eftertrægtelsesværdigt, at de skulde sætte sig hen og drage Omsorg for ikke at faa deres Restancer betalt, for eventuelt at kunne vente en lignende Haandsrækning, da de jo saa blot faar større Beløb at udrede i den kommende Tid til Renter og Afdrag, end de hidtil har haft.

Jeg glædede mig over det ærede Medlems Udtalelse om, at han vil være med til i Udvalget at forhandle om en Form, hvorefter det bliver muligt at hjælpe dem, som virkelig fortjener det. Men det forekommer mig rigtignok, at det fremgaar klart og tydeligt af Lovforslagets § 1, at der kun, naar det paagældende Andragende er anbefalet af den stedlige Husmandskommission og Amtskommission, kan blive Spørgsmaal om Hjælp. Saa jeg tror, det ærede Medlem kan være fuldkommen beroliget i saa Henseende. Det vil ganske utvivlsomt ikke blive andre end dem, som virkelig fortjener at blive hjulpet, som denne Hjælp vil blive ydet. Jeg skal dermed anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Hans Hansen: Jeg skal ganske kort paa min Gruppes Vegne gøre et Par Bemærkninger til nærværende Lovforslag.

Forslaget er jo fremkaldt af de vanskelige Forhold, Statshusmændene er kommet ind i, først og fremmest som Følge af alt for dyr Etablering i de vanskelige Aar, der var præget af Højkonjunkturerne. Det maa vistnok i al Almindelighed siges, at det er uden egen Skyld, at de paagældende er kommet i en saa vanskelig Situation, og vi fra vor Side kan naturligvis ikke under-